สีสันตึกเก่าชุมชนภูเก็ต

สตรีทอาร์ต

เมืองเก่าภูเก็ต มนต์เสน่ห์สถาปัตยกรรมชิโน-โปรตุกีส (Chino-Protuguese) และการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนของชาวพุทธ คริสต์ อิสลาม

น้อยคนนักที่จะรู้ว่าเมืองเก่าของภูเก็ตมีมนต์เสน่ห์มากมาย มนต์เสน่ห์ที่ว่านั้นมิใช่แค่เพียงอาคารเก่าที่ปลูกสร้างด้วยสถาปัตยกรรมแบบชิโน-โปรตุกีสที่มีอายุกว่าร้อยปีมาแล้ว แต่มนต์เสน่ห์ที่แท้จริงของชุมชนเก่าของเมืองภูเก็ตคือ การอยู่ร่วมกันแบบผสานผสมกลมเกลียวเป็นเนื้อเดียวกันของศาสนิกชนที่นับถือศาสนาต่างกัน เนื่องจากตัวเมืองเก่าภูเก็ต หรือบางคนอาจจะเรียกว่าตึกแถวเก่าของภูเก็ตนั้นมีทั้งศาลเจ้า โบสถ์คริสต์ และมัสยิด รวมถึงใกล้ๆ กับตึกแถวนั้นก็ยังมีวัดวาอารามของศาสนาพุทธสิ้งอยู่ด้วย นี่คือเครื่องยืนยันได้อย่างหนักแน่นว่า คนไทยในชุมชนนี้ แม้จะนับถือศาสนาหรือมีความเชื่อในสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจต่างกัน แต่ทุกคนก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างแบบแน่นเสมือนเนื้อเดียวกัน

เมื่อพูดถึงความสวยงามของสถาปัตยกรรมชิโน-โปรตุกีส ก็ทำให้นึกถึงภาพบ้านสีสดหรืออาคารคอนกรีตทรงสูงสองชั้นที่ผสมผสานศิลปะแบบตะวันตกกับตะวันออกได้อย่างลงตัว ส่วนหน้าต่างชั้นบนของอาคารจะเป็นรูปทรงโค้งเหนือกรอบหน้าต่างจะเจาะช่องแล้วประดับกระจกสี ส่วนด้านล่างของบ้านจะเว้นที่ว่างหน้าบริเวณบ้านไว้ โดยทำเป็นทางเท้าแต่น่าสนใจตรงที่มีหลังคาคลุมเชื่อมต่อกันตลอดแนว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความอารีอารอบและความมีน้ำใจต่อผู้อื่นจากเจ้าของบ้านที่คำนึงถึงเรื่องความสะดวกสบายในการเดินทางสัญจรไป-มาในฤดูฝน (เพราะในอดีตภูเก็ตมีฝนค่อนข้างชุก) หรือในยามมีแดดร้อน

รายการแนวหน้าวาไรตี้ สัปดาห์นี้ ดร.เฉลิมชัย ยอดมาลัย ไปพูดคุยกับแขกรับเชิญสองราย คือคุณสมยศ ปาหาน ประธานชุมชนเก่าภูเก็ต และคุณชนาสิษฐ์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์กุล กรรมการผู้จัดการโครงการฉลางมณีคราม

พิธีกรดำเนินรายการ "ดร.เฉลิมชัย ยอดมาลัย" และแขกรับเชิญ สมยศ ปาหาน ประธานชุมชนเมืองเก่าภูเก็ต

ชนาสิษฐ์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์กุล กรรมการผู้จัดการโครงการฉลางมณีคราม

สตรีทอาร์ต

สมยศ ปาหาน ประธานชุมชนเมืองเก่าภูเก็ต

นับเป็นความโชคดีอย่างมากของคนในตัวเมืองภูเก็ต เพราะบรรพบุรุษของเราได้สร้างบ้านเมืองที่งดงามไว้ให้กับพวกเรา ซึ่งปัจจุบันได้กลายมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ของเมืองเก่าภูเก็ต อาคารเก่าเหล่านี้มีอายุกว่าร้อยปีแล้ว โดยการก่อสร้างเริ่มในรัชสมัยของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ แต่เมื่อกาลเวลาผ่านล่วงมา บ้านเรือนและอาคารเหล่านี้ก็ทรุดโทรมลงตามกาลเวลา แต่ลุดท้ายเมื่อคนในชุมชนเก่าของภูเก็ตสกลับมาสะหนักถึงคุณค่าของอาคารโบราณเหล่านี้ พวกเขาก็ร่วมมือร่วมใจช่วยกันทำนุบำรุงและบูรณะอาคารเก่าเหล่านี้ให้กลับมางดงามและมีชีวิตชีวา

"ทองไทย" ถนนคนเดินย่านชุมชนเก่า

โครงการฉลางมณีคราม

บรรยากาศความเป็นไทยผสมสานยา

กิจกรรมลอยกระทง

ลานกิจกรรมสงกรานต์ 365 วัน

อันที่จริงจะบอกว่าอาคารเหล่านี้เป็นอาคารเก่าก็คงจะไม่ผิด แต่อาคารเก่าเหล่านี้ไม่เคยถูกปล่อยทิ้งร้างแม้แต่วันเดียว เพราะภายในอาคารยังมีผู้คนอาศัยอยู่ตลอดเวลา จึงกล่าวได้ว่าอาคารเก่าเหล่านี้ไม่เคยถูกปล่อยให้ปราศจากสิ่งมีชีวิต แต่ในขณะเดียวกันอาคารบ้านเรือนทุกหลังยังคงมีความเกี่ยวพันกับวิถีชีวิตของผู้คนในแง่มุมต่างๆ ทั้งแหล่งทำมาค้าขาย ที่พักอาศัย และที่ประกอบศาสนกิจ ครั้นเมื่อมีคนต่างถิ่นมาเยี่ยมมาเยือนเมืองเก่าภูเก็ตมากขึ้น เจ้าของบ้านก็พยายามปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพดี ขวนขวายมากขึ้น ทั้งนี้ก็ได้รับการสนับสนุนจากคนในชุมชนให้ช่วยกันหาสีบ้านให้สวยสดงดงาม และเลือกใช้สีที่มีโทนสีหรือเฉดสีที่ค่อนข้างกลมกลืนกัน รวมถึงเลือกใช้สีที่สามารถระบายอากาศจากผนังอาคารได้ด้วย

นอกจากทำบ้านให้น่าเที่ยวน่ามองแล้ว คนในชุมชนยังคงรักษาเอกลักษณ์ดั้งเดิมของชุมชนไว้ด้วย เช่น การเก็บรักษาห้องครัวแบบเดิม เตาไฟแบบเดิม รวมถึงพยายามอนุรักษ์บ่อน้ำกลางบ้านไว้เหมือนเดิม แม้ทุกวันนี้แต่ละบ้านจะใช้น้ำประปาก็ตาม แต่ที่สำคัญที่สุดคือเราทุกคนช่วยกันดูแลความปลอดภัยในกับผู้มาเยือน รวมถึงทำทางเดินให้เหมาะกับคนทุกวัยรวมถึงคนพิการที่ต้องใช้วีลแชร์ และเราก็เพิ่มส่วนประกอบเพื่อช่วยดึงดูดให้ผู้มาเยือนประทับใจคือ การทำ street art ตามจุดต่างๆ ของชุมชน เช่นที่ปากซอยรมณีย์ จะมีภาพพ่อต่อ หรือน้องมาร์ตินในเต่าสีแดง ขนมตั้งเดิมของชาวภูเก็ตที่ทำขึ้นเพื่อความมีอายุยืนยาวของผู้ที่ได้กินขนม ภาพนี้วาดโดยภัทรพล แดงรื่น หรือ Alex Face และยังมีงาน street art อีกมากมายในเมืองเก่าภูเก็ตวัดดูประลงค์ที่ทำก็เพื่อให้แขกของเราสามารถเดินเที่ยว เดินชม เดินชิม และเดินช็อปได้อย่างสนุกสนาน และได้พูดคุยอย่างเป็นกันเองกับคนในชุมชน

และที่เราค่อนข้างจะภูมิใจนำเสนออีกเรื่องก็คือ ล่าสุดเมืองเก่าภูเก็ตมีความน่าสนอยากขึ้น หลังจากที่ได้นำลายไฟลงใต้ดินเรียบร้อยแล้ว เสน่ห์อีกอย่างหนึ่งที่ผู้มาเยือนเมืองเก่าภูเก็ตไม่ควรพลาดคือการได้เข้าไปทำครัวและกินข้าวกับคนในชุมชน ซึ่งเราจะให้ผู้มาเยือนได้ปรุงอาหารด้วยตัวเอง โดยมีชาวชุมชนคอยให้คำแนะนำ ซึ่งนับเป็นประสบการณ์ที่น่าประทับใจมาก และที่ต้องกล่าวถึงอีกเรื่องก็คือ ชุมชนเก่าภูเก็ตนั้นเป็นที่ตั้งของศาลเจ้าต่างๆ โดยอยู่ใกล้ชิดติดกับโบสถ์คริสต์ และมัสยิด แล้วก็อยู่ไม่ไกลจากวัดของศาสนาพุทธ นี่คือเสน่ห์ของชุมชนเก่าภูเก็ตที่ยืนยันได้ว่าพี่น้องในชุมชนทุกคนต่างอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขมายาวนานและตลอดไป

ส่วนแขกรับเชิญของรายการอีกรายหนึ่งคือ คุณชนาสิษฐ์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์กุล กรรมการผู้จัดการโครงการฉลางมณีคราม ตำบลฉลาง อำเภอเมืองภูเก็ต

ชนาสิษฐ์บอกว่า หลายคนอาจจะหลงลืมไปแล้วว่า ชื่อเดิมของภูเก็ตคือฉลาง และอีกชื่อหนึ่งคือมณีคราม ดังนั้นเราจึงตั้งชื่อเมืองแห่งนี้ว่า ฉลางมณีคราม เมืองที่แสดงออกถึงความมีอารยธรรมอันเป็นรากเหง้าของสังคมไทย เรานำเอาวัฒนธรรมด้านการละเล่นพื้นเมือง การแต่งกาย การใช้ชีวิต และอาหารการกินในชีวิตประจำวัน รวมถึงบ้านเรือนของภาคต่างๆ ทั่วเมืองไทยมาไว้ในเมืองแห่งนี้ เราผสมผสานสถาปัตยกรรมจากทุกภาคของไทยไว้ในเมืองแห่งนี้ เพราะเราต้องการให้นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะชาวต่างชาติได้เห็นความเป็นไทยภายในเวลาอันค่อนข้างจำกัด เพราะบางคนไม่สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวทั่วทุกแห่งของเมืองไทยได้ นอกจากนี้เรายังตั้งใจให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ รวมถึงชาวไทยด้วย ได้ตระหนักว่าชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่นั้นอยู่ใกล้ชิดกับสายน้ำ ดังนั้นเราจึงขุดคลอง ภายในโครงการแล้วมีเรือให้นักท่องเที่ยวได้ล่องไปตามลำคลอง ลัดเลาะไปตามชุมชนภายในโครงการ และได้สัมผัสกับบรรยากาศของตลาดน้ำ ผู้ที่เข้ามาเที่ยวชมในโครงการฉลางมณีครามจะได้แต่งชุดไทยในยุคต่างๆ แล้วเที่ยวชมสูนาข้าว รับทานอาหารไทย ซื้อสินค้าทั้งที่ผลิตจากชุมชนและสินค้าแบรนด์ดังระดับโลก ดูการละเล่นต่างๆ ของไทย และที่สำคัญคือจะได้เล่นสงกรานต์ตลอดปี เพราะเราทำลานสำหรับเล่นน้ำวันสงกรานต์ไว้โดยเฉพาะ สาเหตุที่เราทำลานเล่นสงกรานต์ตลอดปีไว้ก็เพราะว่าชาวต่างประเทศจำนวนมากบอกว่าอยากเล่นน้ำสงกรานต์ แต่ไม่เคยมาเที่ยวไทยในช่วงสงกรานต์ เราจึงสนองความต้องการให้กับนักท่องเที่ยว

คุณจะได้พบกับเรื่องราวดีๆ มีสาระได้ในรายการ แนวหน้าวาไรตี้ ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 16.00-16.25 น. ทางสถานีโทรทัศน์ TNN 2 (ช่อง 784 ดิจิทัลทีวี) หรือ True Visions 8 และชมรายการย้อนหลังได้ใน YouTube ผู้หญิงแนวหน้า by คุณแหน